

Yeni nesil ihracatçılar, ihracatı şahlandıracak

GAZİANTEP, Türkiye'nin en fazla ihracat yapan 6. kenti. Gaziantep ve Güneydoğulu ihracatçılar, ulusal ve uluslararası anlamda ekonomide yaşanan sıkıntılara, dış pazarlardaki daralmalara inat her ay yeni başarı hikayeleri yazıyor.

Gaziantep'in, ülkenin en büyük sanayi merkezlerinden birisi haline gelmesinde ihracatçılarımızın büyük emeği ve payı var. Çünkü sanayimiz, ihracatla büyüyor. Geçtiğimiz günlerde **Istanbul Sanayi Odası** tarafından açıklanan Türkiye'nin en büyük 500 sanayi kuruluşu arasında yer alan Gaziantep merkezli 24 firmanın daha çok ihracat ağırlıklı çalışan firmalar olması da bunun kanıtıdır. Diğer taraftan TİM tarafından her yıl geleneksel olarak yapılan 17. Türkiye'nin ilk 100 ihracatçısı 2018 araştırma sonuçlarına göre Gaziantep'ten 61 firmanın yer aldı.

Elbette zirvede olmak güzeldir, keyif verir. Ancak, önemli olan zirvede kalmayı başarmaktır. Zirvede kalmanın yolu da değişen ve gelişen dünya şartlarına göre kendini yenilemekten ve eğitimden geçmektedir. Devir dijitalleşme devri. Dijital dünyanın şartlarına göre kendini yenilemeyenlerin başarılı olmaları mümkün olmayacaktır.

EĞİTİM SEFERBERLİĞİ BAŞLATTI

Güneydoğu Anadolu İhracatçılar Birliği (GAİB), ihracatta elde edilen başarıları kalıcı kılmak ve yeni başarıları imza atmak için eğitim seferberliği başlattı. GAİB organizasyonu ile ilki Gaziantep'te gerçekleştirilen Dijital Dönüşüm, E-Ticaret Ve E-İhracat eğitiminin ikincisi Diyarbakır'da büyük bir katılımıyla hayata geçirildi. Söz konusu eğitim Şanlıurfa, Mardin ve birliğin temsilciliği bulunan diğer illerde de devam edecek. İhracatçıların, ihracat yapmak isteyenlerin ve öğrencilerin yoğun ilgisi, GAİB'in eğitim seferberliği ile ne kadar önemli bir iş yaptığını ispatı durumundaydı.

Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri tarafından organize edilen Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası'nın ev sahipliğinde, TOBB E-Ticaret Sektör Meclisi Başkan Yardımcısı Merter Özdemir, E-Ticaret Merkezi Genel Müdürü Mehmet Erdem, 3GEN Teknoloji

ÜÇÜNCÜ GÖZ

Ali
BABAT

albabat27@gmail.com

Fikret Kileci

CEO'su Engin Özgen, 4arc CEO'su Murat Çelik, 4arc CMO'su Yetkin Şekeroğlu ve Eres Medya CEO'su Yılmaz Eres tarafından verilen iki günlük eğitime katılanlar dijital dünyaya ilk adımı attılar.

YOL HARİTASI ÇİZDİ

GAİB Koordinatör Başkanı Fikret Kileci, göreve geldiği günden bu yana her platformda sürekli eğitim vurgusu yapıyor. Çünkü, kalıcı başarılar ancak ve ancak eğitimle mümkün olmaktadır. GAİB Koordinatör Başkanı Kileci, Diyarbakır'daki eğitimin seminerinde yaptığı konuşmada, dijital dönüşümü başaramayanların rekabet gücünü kaybedecekleri konusunda uyarıda bulundu. Kileci, dijital dünyanın aralıksız dönüşümüne uyum sağlamanın önemine dikkat çekerken, ihracatçı firmalar için yol haritası çizdi ve önemli uyarılarda bulundu:

"Rekabet gücüne giden yolda en büyük ihtiyacımız dijital dünyanın aralıksız dönüşümüne uyum sağlamaktır. Firmalarımıza rehberlik edecek nitelikteki bu tarz eğitimlere GAİB olarak öncülük etmekten mutluluk duyuyoruz. Dijital dönüşüme hızlı uyum sağlanması gereken bugünlerde, bu uyum sürecini geliştirmek için neler yapabiliriz ve iş dünyasının aktörleri olarak mental açıdan kendimizi nasıl hazırlarız diye sorgularken bunun ancak şu anda gerçekleştirmekte olduğumuz

eğitimlerden geçtiğini görüyoruz. Amacımız, değerli katılımcıların Dijital Dönüşüm konusunda farkındalıklarını arttırmak, kendi iş yapış modelleri içerisinde dijital varlıklarının tespitini yapmalarını sağlamak, doğru soruları sorarak, aldıkları cevaplar ile dijital dönüşüm yolculuğunda başan veya başarısızlıkları tesadüflere bırakmamak. Bu eğitimler onlara farklı imkanlar ve fırsatların yolunu açacaktır. Bu vesile ile, Diyarbakır'daki eğitim programımıza ev sahipliği yapan Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası'nın değerli Başkanı Mehmet Kaya ve çalışanlarına şükranlarımızı sunuyoruz. Bölgedeki ihracatçı firmalarımızın artık geleneksel ihracat yöntemlerinden sıyrılarak e-ihracata yönelmesi; girişimci ruhlu öğrencilerin yapmak istedikleri e-ticarete nereden başlayacaklarının farkında olarak bu işe girişmeleri için Güneydoğu Anadolu İhracatçılar Birliği bünyesinde bu tarz eğitimlerimiz devam edecektir."

HER SEKTÖR İÇİN ZORUNLULUK

Dijital dönüşüm sadece ihracatçılar için değil her sektör için adeta zorunluluktur. Güneydoğu Anadolu İhracatçı Birlikleri, üyelerine yönelik başlattığı eğitim çalışmalarını ile dijital dönüşüme yol göstermekte, ivme kazandırmaktadır. Bu tür eğitim çalışmalarının tüm sektörlerde gerçekleştirilmesi, ülkemizin ve ekonomimizin geleceği açısından büyük önem taşımaktadır.

SUBCONTURKEY

Makale

Haziran 2019

106

Gürkan Hüryılmaz | Purchasing Turkey - Satınalma Türkiye | CEO

info@purchasingturkey.com

Emtia Fiyat İndeksi Tablosu ve Analizi

Emtia	Yıl	Ara 15	Ara 30	Oca 15	Oca 30	Şub 15	Şub 30	Mar 15	Mar 30	Nis 15	Nis 30	May 15	May 30	Haz 15	Haz 30	Tem 15	Tem 30	Ağu 15	Ağu 30	Eyl 15	Eyl 30	Ekim 15	Ekim 30	Nov 15	Nov 30	Oran (%)
Altın	USD	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	1200	100
Bakır	USD	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	3.50	100
Benzin	USD	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	0.75	100
Bunna	USD	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50	1.50	100
Çelik	USD	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20	1.20	100
Demir	USD	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	100
Doğalgaz	USD	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	0.80	100
Elektrik	USD	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	0.60	100
Etiket	USD	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	0.40	100
Etiket	USD	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30	100
Etiket	USD	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	0.20	100
Etiket	USD	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	0.10	100
Etiket	USD	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	0.05	100
Etiket	USD	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	0.02	100
Etiket	USD	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	100

GENEL GÖRÜNÜM

Değerli Meslektaşlarımız,

İstanbul Sanayi Odası (İSO), "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırmasının 2018 yılı sonuçlarını Mayıs ayında açıkladı. Zirvedeki şirket, 79 milyar TL'lik üretimden satışları ile TÜPRAŞ. Ford Otomotiv 31 milyar TL'lik üretimden satışlarıyla ikinci, Toyota Otomotiv de 23,6 milyar TL üretimden satışlarıyla üçüncü sırada yer aldı. Dikkat çekici olan konu ise **İSO 500** şirketlerinde 2017 yılında %62,9 olan borçluluk oranı, 2018 yılında 4,1 puan daha artarak %67'ye yükseldi. Özkaynakların payı ise %37,1'den %33'ye geriledi. **İSO Başkanı Erdal Bahçıvan**, bu oranların tarihsel olarak en olumsuz kaynak yapısına işaret ettiğini söyledi. Türkiye'nin 500 büyük sanayi kuruluşunun 2017 yılında 652,7 milyar TL olan üretimden net satışları, 2018 yılında %34,5 artarak 878 milyar TL'ye çıktı. Ama bu dikkat çekici büyümede, fiyat artışları ile döviz kurlarındaki yükselmenin ihracat gelirlerinde yarattığı artış etkili oldu. Üretimden satışlardaki reel büyüme eğilimi 2018 yılında da devam etmekte birlikte %11,8'e geriledi. Bu oran 2017 yılında yüzde 19'du. "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" listesinde ilk 50'de yer alan kuruluşların toplam üretimden satışları için aldığı pay 2017 yılında %50,2 iken 2018 yılında %50,8'ye yükseldi. Bu artış, ilk 50 kuruluşun üretimden satışlarının diğer 450 kuruluşun üretimden satışlarından bir biçimde hızlı büyüdüğünü gösterdi.

İSO 500'ün faaliyet kâr oranı 2018 yılında 1,3 puan iyileşerek %10,9'a yükseldi. Toplam faaliyet kâr mutlak büyüklüğü 2017 yılında 70,6 milyar TL iken 2018'de %52,7 artışla 107,8 milyar TL seviyesinde gerçekleşti. Faaliyet kârlarındaki artış, satış maliyetlerinin ve faaliyet giderlerinin net satışlara göre daha düşük hızda artmış olmasından kaynaklandı. Her yıl katlanarak büyüyen finansman giderlerindeki artış karlılık üzerinde büyük bir sorun. Zira, 2018 yılında **İSO 500**'ün finansman

giderlerinin faaliyet kâr içindeki payının %49,8'den %88,9'a yükselmesi, sanayi firmaları 2018 yılında elde ettikleri kârın neredeyse tamamını finansman giderlerini ayırdıkları gösteriyor. Sanayi kuruluşlarının döviz cinsi borçlarının TL karşılıklarının döviz kurlarındaki artışlar nedeniyle şişmesi de borçları payını artırmaktadır. **İSO 500**'ün mali borçları %35,3 artış göstererek 242,9 milyar TL'den 328,6 milyar TL'ye yükselmiştir. Mali borçlar, geçen yıla göre artış hızını ikiye katlayarak reel olarak büyüme eğilimini sürdürmüştür. Ancak daha önemlisi kısa vadeli mali borçlardaki artış eğilimidir. Kısa vadeli mali borçlar 2018 yılında %46,3 oranında artarak 101,8 milyar TL'den 149 milyar TL'ye yükselmiştir. Yani borçlanmadaki artış eğiliminin yanı sıra borçlanmanın vade yapısındaki olumsuz değişimler dikkat çekmektedir. 2018 yılında **İSO 500**'de kâr eden kuruluş sayısı 422'den 381'e düştü, zarar eden kuruluş sayısı 78'den 119'a yükseldi. Faiz, amortisman ve vergi öncesi kâr (FAVÖK) eden firma sayısı ise değişimlere 488'de kaldı. Şüphesiz ki bu sonuçlar, ürün ve hizmet maliyetlerinin %50'sinden fazlasını etkileyen bir satınalma ve tedarik yönetimi meslek insanlarını yakından ilgilendiriyor. Bu kapsamda TÜSMOD olarak, her yıl Ekonomist Dergisi tarafından yayımlanan "Türkiye'nin En Güçlü 50 Satınalma Lideri" araştırmasında bu yıl da destek veriyoruz. Bu araştırma özellikle İSO500'deki firmaların üst düzey satınalma yöneticilerinin hangi stratejileri uyguladıklarını göstermesi açısından çok önemli. Tüm meslektaşlarımızın bu özel sayıya mutlaka okumalarını tavsiye ediyoruz.

Global gelişmelere baktığımızda, Dünya Bankası'nın son raporunda küresel ekonomik büyümenin 2019 yılında, %2,6'ya gerileyeceğini öngördü. Bankanın Ocak ayında yayımladığı raporda 2019 küresel büyümesi %2,9 olarak öngörülmiştir. Dünya Bankası, küresel büyümenin 2021 yılında yeniden yukarıya döneceğini ve %2,8 düzeyine döneceğini öngördü. Küresel ekonomiyi tehdit eden önemli risklere işaret edilen raporda küresel ekonominin ayrıca ticaret gerginlikleri, gelişmekte olan ülke ekonomilerinden

mali karşılıklar ve büyük ekonomilerin büyümelerindeki keskin düşüş gibi etkilere imvnenin katlanıştağı belirtildi. Raporda, özellikle küresel ekonomik büyümenin 10 yıl önceki mali kızılen bu yana en düşük düzeylere gerilemesi ve ekonomiyeye duyulan güvendedi düşüşün endişe verici olduğu ifade edildi. Dünya Bankası ayrıca, gelişmekte olan ülkelerde görülen borçlanmanın %15'lik bir artışla 2018 yılı için gelişmekte olan ülkelerin toplam gayri safi yurt içi hasılatlarının %51'ine ulaştığı uyarısını yaptı. Raporda, gelecek yıllar için yatırım büyümesinin uzun vadede ortalamaların altında olacağı belirtildi. Avrupa Merkez Bankası Başkanı Draghi, bugünkü ekonomik şartların normal olmaktan çok uzak olduğunu belirtirken, "Artan korumacılık tehdidi ve diğer faktörler mevduat faiz oranlarında herhangi bir artışa imkan vermiyor" dedi. Bu yılın birinci çeyreğinde verilerin beklenenden iyi geldiğini hatırlatan Draghi, buna rağmen jeopolitik belirsizliklerin, gittikçe artan korumacılık tehdidinin ve piyasalardaki kırılganlıkları Euro Bölgesi'nin ekonomilerine baskı yaptığını kaydedti. Draghi, Euro Bölgesi'nde daha fazla istihdam ile artan işçi ücretlerini, bölge ekonomisinin direncini ve enflasyonu desteklemeye devam ettiğini anlatarak, "Bugün karar verilen politika önlemleri, Euro Bölgesi'nin gelişmesini ve fiyatların yükselişini ve dolayısıyla enflasyonundaki gelişmeleri destekleyecek finansal koşulları olumlu olarak kalmasını sağlayacaktır." diye konuştu. ECB Yönetim Kurulu'nun olumsuz ekonomik durumlarda harekete geçmeye kararlı olduğunu ifade eden Draghi, "Enflasyon hedefine yönelik uyarıdan tüm tarafların kullanmaya hazırız." dedi. Draghi, Euro Bölgesi'nde "deflasyon" ihtimalinin olmadığını, "ressasyon" olasılığında da çok düşük kaldığını dile getirdi. ECB toplantıda 2019 büyüme beklentisini yukan yönlü revize ederken enflasyonda 2019 ve 2020 beklentilerini düşürdü. 2019 yılı büyüme beklentisini mart tahmini olan %1,1'den %1,2'ye yükselttiğini, 2020 büyüme tahmini %1,6'dan %1,4'e, 2021 büyümesi %1,5'den %1,4'e düşürdü.

Tüm bu gelişmeler altında, emtia fiyat analizleri aşağıdaki şekilde ele alınmıştır.

Devamı sayfa 107'de

Sayfa 106'nın devamı

Gürkan Hüryılmaz

Purchasing Turkey - Satılma Türkiye - CEO

Metal-Demir-Çelik:

Londra Metal Borsası (LME) verilerine göre Bakır fiyatları Mayıs ayında %10.26'lık düşüş ile 5.780 dolar/ton seviyelerinde ayı kapattı. LME Bakır Stokları ise Mayıs ayında %7.49'luk azalış gösterdi. Bakır fiyatlarının düşüşündeki en önemli etkenin ABD-Çin arasında yaşanan ticaret savaşı gösteriliyor. Mayıs ayında sertleşen görüşmeler sonucunda, ticaret savaşının Huawei gibi şirketleri de kapsayacağı görüldü. ABD, 200 milyar dolarlık Çin ürününe uygulanan gümrük vergisini %10'dan %25'e çıkardı. Pekin yönetimi, buna karşılık gerekli önlemlerin alınacağını açıkladı. Buna ek olarak ABD ve Çin tarafından gelen ekonomik göstergelerdeki zayıflama da etkili oldu. Tedarik Yönetim Enstitüsü'ne göre ABD'de Satınalma Yöneticileri endeksi Nisan ayında, 2.5 puan azalarak 52.8 puana gerilerken, Çin'deki Endüstri Göstergesi Nisan ayında 0.6 puan düşürek 50.2 puana geriledi. Reuters'in Mayıs ayı anketine göre Küresel Bakır Piyasası için 2019 yılında 205.500 ton ve 2020 yılında 172.000 ton açık olması bekleniyor.

Londra Metal Borsası (LME) verilerine göre Alüminyum fiyatları Mayıs ayında %2.63'lük düşüş ile 1.761 dolar/ton seviyelerinde ayı kapattı. LME Alüminyum Stokları ise Mayıs ayında %7.48'lik artış gösterdi. Stoklardaki artışın Malezya ve Singapur'daki depolardan kaynaklandığı açıklandı. LME'deki fiyat düşüşleri üreticilerin karlılık oranları azaltıyor. Bununla birlikte Alüminyum prim değerleri de düşüyor. P1020 ABD Midwest Alüminyum Primi ortalama 418.87 USD'den işlem görürken, Avrupadaki P1020 Primi 80-90 dolar/ton seviyelerinde işlem görüyor. Analistlere, göre üreticiler üzerindeki düşük karlılık, hatta zararlar sonucunda arz daralması görülebilir. Bahreyn'li üretici Alba 2019'un ilk çeyreğinde 272.707 tonluk üretime rağmen 42 milyon dolar net zarar açıklamıştı. Reuters'in Mayıs anketine göre Alüminyum fiyatları 2019 yılında ortalama 1963 dolar/ton ve 2020 yılında 2046 dolar/ton seviyelerinde işlem görecek. Ankete göre önümüzdeki aylarda yükselmesi beklenen Alüminyum fiyatlarının 3.çeyrekte ortalama 1984 dolar/ton seviyelerinde işlem görmesi bekleniyor. Uzmanlara göre Alümina fiyatlarının dünya piyasasında 355-360 dolar/ton seviyesine düşmesi ve Brezilya'daki Alunorte alumina rafinerisinin tam kapasite ile yeniden çalışmaya başlaması fiyatları aşağı yönlü baskı yapacak.

Londra Metal Borsası (LME) verilerine göre Nikel fiyatları Mayıs ayında %2.59'luk düşüş ile 12.035 dolar/ton seviyelerinde ayı kapattı. LME Nikel Stokları ise Mayıs ayında %8.46'lık azalış gösterdi. Nikel fiyatları da diğer metaller gibi küresel rislerden etkileniyor. Fitch mayıs ayı raporunda daha önce 14.500 dolar/ton olarak açıkladığı ortalama nikel fiyatlarını, küresel ekonomik riskler, artan ticaret savaşları ve Çin tabelindeki düşüş nedeniyle 13.250 dolar/tona düşürdü. Outokumpu Haziran ayı paslanmaz prim değerleri ise 430 kalite için 5 EUR/ton, 304 Kalite için 70 EUR/ton ve 316 kalite için 96 EUR/ton düşüşle açıklandı.

Londra Metal Borsası (LME) verilerine göre Çinko fiyatları Mayıs ayında %8.66'lık düşüş ile 2.680 dolar/ton seviyelerinde ayı kapattı. LME Çinko Stokları ise Mayıs ayında %23.95'lik artış gösterdi. Uluslararası Kurşun ve Çinko Çalışmaları Grubu (ILZSG), küresel çinko piyasasının Ocak-Mart 2019'da açığının 15.000 ton olduğunu açıkladı. Verilere göre geçen yılın aynı döneminde 37.000 ton fazla vermişti. Ocak-Mart 2019'da metal üretimi 3,16 milyon ton ve tüketim 3,18 milyon ton oldu. Geçen yıl aynı dönemde üretim 3,26 milyon ton iken tüketim 3,22 milyon ton olmuştu. ILZSG'ye göre, 2019'da çinko talebinin %0.6 artacağı tahmin ediliyor. Avrupa'da ve Avrupa'da da Hindistan ve Meksika'da da artış bekleniyor. Arz tarafında, çinko madeni üretiminin 2019'da %6.2 artacağı tahmin ediliyor. Avustralya'da çinko madeni üretiminin %29.4 artması beklenirken, ABD'de üretimin bu yıl %2.3 oranında düşeceği tahmin ediliyor.

Londra Metal Borsası (LME) verilerine göre Kurşun fiyatları Mayıs ayında %8.14'lük düşüş ile 1.782 dolar/ton seviyelerinde kapattı. Aynı dönem için Kalay ise %4.77 azalış ile 18.855 dolar/ton seviyelerinde ayı kapattı. LME Kurşun Stokları, Mayıs ayında %6.38'lik azalış gösterirken, aynı dönem için Kalay Stokları ise %252.81'lik artış gösterdi. Uluslararası Kurşun ve Çinko Çalışmaları Grubu (ILZSG), küresel kurşun talebinin 2018'de %0.2 düştüğünü, ancak bu yıl %1.2 oranında artarak 11,87 milyon tona ulaşacağını tahmin ediyor. ILZSG'ye göre, Hindistan, Japonya ve Kore Cumhuriyeti'ndeki kullanımdaki artış, Çin'in kurşun kullanımında beklenen %1.1'lik düşüşün dengelenmesine yardımcı olacak. Bu arada, ABD ve Avrupa'da kurşun kullanımının sırasıyla %1.1 ve %1.8 oranında artacağı tahmin ediliyor. Arz tarafında, üretimin 2019 yılında %1.8 oranında artarak 4.75 milyon tona ulaşacağı tahmin ediliyor. Arz, Kanada, Avrupa ve Güney Afrika'da beklenen artışlara ek olarak, Çin ve Hindistan'da kurşun madeni üretiminde beklenen artışlarla etkisiyle ortaya çıkıyor. Rafine kurşun metal üretiminin, özellikle Çin ve Hindistan'daki artışların da etkisiyle %2.5 artışla 11.94 milyon tona yükseleceği tahmin ediliyor. Ayrıca, Avustralya'dan elde edilen rafine üretimin 2019'da %14.3 oranında artacağı tahmin edilmektedir.

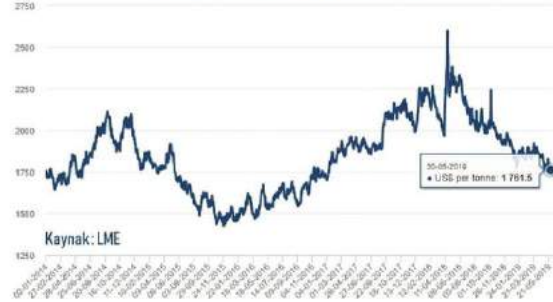
Demir Cevheri fiyatları Mayıs ayında %6.0'lık yükseliş ile 106 dolar seviyelerine geldi. Liberum Capital analistlerine göre demir cevheri fiyatları 2019'un ikinci yarısından itibaren 110 dolara ulaşacak. Liberum'a göre fiyat artışının en önemli sebebi Çin'den gelen talep. Son dönemde, hurda ve geri dönüşüm kullanımının artmasına rağmen Çin'deki ham çelik üretimdeki artış ile birlikte artan ithalat fiyatları yükseltiyor. Diğer yandan Vale Brezilya madenindeki üretim azalışlarının etkisi ile oluşan yaklaşık %6'lık arz düşüşü de fiyatları artırdı.

LME BAKIR Fiyat Grafiği

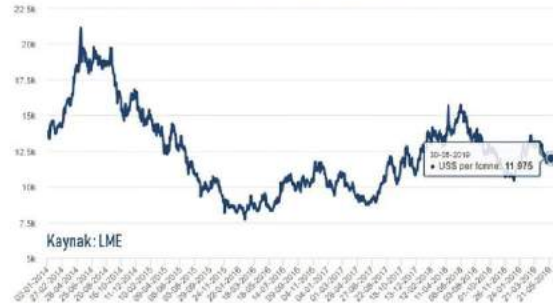
Kaynak: LME

LME ALÜMİNYUM Fiyat Grafiği

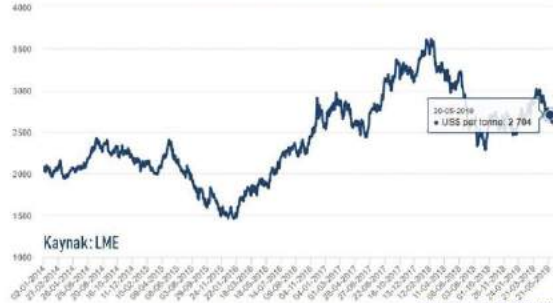
Kaynak: LME

LME NİKEL Fiyat Grafiği

Kaynak: LME

LME ÇİNKO Fiyat Grafiği

Kaynak: LME

CBA Analistleri 2019 ve 2020 yılı demir cevheri fiyat tahminlerini sırasıyla %7 ve %6.5 arttırırken, UBS Analistleri ise aynı dönemler için tahminlerini sırasıyla %8 ve %4 arttırdı. Çin'deki liman stoklarının son iki yılın en düşük seviyelerine gerilediğini belirten analistlere göre 2020 yılında stokların artışı ile fiyatlar yineden 100 doların altına gerileyecek. 2018 yılı verilerine göre 37.3 milyon tonluk üretim ile Çelik üretiminde dünyada sekizinci sırada bulunan Türkiye'nin Mart ayında toplam çelik ürün ihracatı, geçtiğimiz yılın aynı ayına kıyasla miktar açısından %14 oranında artışla 2.1 milyon tona yükselirken, değer açısından ise % 0.7 düşüşle 1.5 milyar dolar seviyesinde gerçekleşti.

Plastik ve Kauçuk:

Mayıs ayında yurtiçi plastik piyasasında ortalama olarak %0.75'lik azalış görüldü. En yüksek azalış %3.45 ile PA fiyatlarında görüldü. Global tedarik sıkıntılarının yaşandığı PP fiyatları ise %1.03' lük azalış gösterdi. Chemorbis haberine göre, Çin'in PP kapasitesi, yılın ikinci yarısında faaliyete geçmesi beklenen yeni tesislerle artmaya devam ediyor. Piyasasının kendine yeterlilik konumu daha da güçleniyor. İkinci yarıda yeni tesisler planlandığı gibi faaliyete geçirilebilirse, Çin'in toplam PP kapasitesi yaklaşık 5 milyon ton/yıl artmış olacak. Yurtiçi poliolefin piyasaları Mayıs ayının ikinci yarısında zayıfladı. Zira tüccarlar ekonomik endişeler ve Ramazan rahavetinin baskısıyla daha gözle görünür indirimler verdiler. Düşük talep PP ve PE için henüz ay bitmeden teklifleri bazı eşiklerin altına çekti. Haziran için bazı teklif ve satış hedefleri halihazırda Mayıs seviyelerinin 20-50\$/ton altından dile getirildi. Son dönemde Türkiye'de düzensiz Çin ve Vietnam mali homo PP teklifleri görüldü. Ancak bu fiyatlar alım ilgisini çekmedi. Alıcılar, "Asya'daki gerileme ve Türkiye'deki düşük sezonu dikkate alırsak, uzak mesafeli mallara girmeye riskli buluyoruz. Bazı alıcılar uzun bayram tatilinde fabrikalarını kapatmadan evvel nakde dönmek amacıyla ham madde teklif ediyor," dedi. PE piyasasında, Amerikan teklifleri Çin ile süren ticari anlaşmazlık neticesinde global anlamda zayıf giden talebe teslim oldu ve düşüşlere öncülük etti. Aralarında Çin, Türkiye ve Endonezya'nın bulunduğu pazarlarda Amerikan LAYPE teklifleri bol arz neticesinde CFR 1000\$/ton eşjirini altını kırdı. Poliolefin piyasalarındaki oyuncuları, Türkiye, Mısır, Orta Doğu ve bazı Güneydoğu Asya pazarlarının yokluğunda Çin'in izleyeceği rotayı merak ediyor. ChemOrbis Fiyat Endeksleri'ne göre, Türkiye'nin ithalat piyasaları Çin'e kıyasla PE'de 20-40\$/ton ve PP'de ise 70\$/ton primle işlem görüyor. İthal PS fiyatları Mayıs ayında yönünü aşağı çevirdi. Türkiye'de PS fiyatlarının, Avrupa'dan gerilemesi muhtemel Haziran tekliflerinin düşüş baskısı altında kalacağı düşünülüyor. Brezilyalı Braskem'in yaşadığı sorunlar Avrupalı ve ABD'li kaynakları tatilden hemen önce Haziran için zam girişimlerinde bulunmaya itti. Uzun bayram tatilinin ardından satıcı ve alıcılar arasında sıkı pazarlıklar yaşanacağı benziyor. Zira imalatçılar ilk fiyat seviyelerinden indirim elde etmeye çalışacak. Bir profildi, "Farklı ABD'li tedarikçilerden 50-70\$/ton arasında değişen belirlen zamlar geldi. Ancak 25\$/tonu aşan herhangi bir artış ödemeyi düşünmüyoruz," dedi.

Kağıt ve Kereste:

Yurtiçi kağıt fiyatları Mayıs ayında ortalama %5.95'lik artış gösterdi. Gri kağıt fiyatlarındaki ortalama artış ise %6.64 olarak açıklandı. KASAD haberine göre, 2017 yılı için ülkemizde 4.356.823 ton kağıt-karton üretilmiş iken tüketim 6.326.345 ton olarak gerçekleşmiş olup 884.962 ton ihracata karşın 2.797.019 ton ithalat yapılmıştır. İhracat rakamı toplam ithalattan çıkarıldığında net dış alım/satım dengesi -1.932.057 ton olarak gerçekleşmiştir. Buna göre, net dış alımın tüketimdeki payı %30.5 olarak gerçekleşmiştir. Bunun anlamı ülkemizde tüketilen kağıt-kartonun %30.5'i yurtdışından alınıp gerçekleşmektedir. Uzun Lif (Fiberli) Solüloz İthalat birim fiyatı dolar bazında 2016 yılında ortalama 639 dolardan 2018 yılının 10 ayı dikkate alındığında 831 dolara yükselmiştir. Yine ithalat miktarı da yıllara bağlı olarak ton cinsinden artış göstermiştir. En fazla ithalat yapılan ilk üç ülke 195.502 ton ile A.B.D., 133.370 ton ile İsveç ve 116.939 ton ile Finlandiya gelmektedir. Ağartılmış Kısa Lif (Yapraklı) Solüloz İthalat birim fiyatı dolar bazında 2016 yılında ortalama 524 dolardan 2018 yılının 10 ayı dikkate alındığında 778 dolara yükselmiştir. Kısa lifli beyaz kağıt hamuru ithalatında ise ilk üç sırayı 223.594 ton ile Brezilya, 96.326 ton ile Portekiz ve 78.181 ton ile Uruguay almıştır. Ağartılmış kısa ve uzun lifli (yapraklı+İbrel) solüloz İthalat birim fiyatı dolar bazında 2016 yılında ortalama 580 dolardan 2018 yılının 10 ayı dikkate alındığında 808 dolara yükselmiştir. 2017 yılında yapılan esmer kraft kağıdı ithalat birim fiyatı ortalama 644 dolar olurken, ithalatta ilk sıraları İsveç, Rusya ve Finlandiya almıştır. 2017 yılında yapılan torbalık kraft kağıdı ithalat birim fiyatı ortalama 702 euro olurken, bu rakam 2018'in ilk on ayında 765 euro'ya yükselmiştir. Global piyasalara baktığımızda Nikkei borsasında Kağıt&Hamur fiyat endeksinin %12.81 oranında düştüğünü görüyoruz.

Ahşap Global haberine göre; Wood Resource Quarterly (WQR) fiyat verilerine bakıldığında, son iki yılda yumuşak ağaç eliyat fiyatları ABD Kuzeybatı, Batı Kanada, İskandinav ülkeleri ve Almanya'da %20'nin üzerinde artış gösterdi. Son iki yılda, sert ağaç hamur kutüklerinin maliyeti Wood Resource Quarterly'nin takip ettiği 16 ülkelerin 15'inde arttı. Çin, Finlandiya, Endonezya ve İspanya da dâhil olmak üzere bazı sert ağaç hamuru üreten ülkelerdeki kağıt hamuru fabrikalarında lif maliyetlerinin 2016 yılının 4. çeyreğinden 2018 yılının 4. çeyreğine kadar %10 ila 30 oranında arttığı görüldü. Çin'e ithalattaki yapılan sert ağaç odun taleşinin fiyatları, özellikle Avustralya ve Şili gibi yüksek maliyetli ülkelerinden elde edilen sert ağaç odun taleşinin fiyatlarının artması nedeniyle, 2017 yılının sonlarından 2019 yılının başlarına kadar sabit bir şekilde yükseldi. 2018 sonunda ve 2019'un başlarında, Çin ve Japonya'ya satılan sert ağaç odun taleşinin ithalat fiyatı neredeyse aynıydı. Bu, öncelikle yıl boyunca Japonya'ya satılan odun taleşinin fiyatlarının Çin'e gönderilenlere kıyasla %20-70 \$'odm (İrın kuru metrik ton) arasında daha yüksek olmasının

akaine bir durum. 2018'in 4. çeyreğinde Japonya'ya ithal edilen peletin fiyatı 2017'in 4. çeyreğine kıyasla %6 artarak ortalama 182 \$/ton olarak gerçekleşti. Japonya'ya kıyasla nominal olarak düşük olan Güney Kore pelet ithalat fiyatları aynı dönemde neredeyse yüzde 25 oranında arttı. Güney Kore'nin pelet ortalama maliyetini düşük olması, Güney Kore'nin yakınındaki Vietnam ve Malezya'dan düşük maliyetlerle alması ile açıklanabilir. Bu durum, Japonya'nın pelet ithalatını en fazla yüksek kaliteli FSC ve SFI sertifikalı ve pahalı pelet üreticisi Kanada'nın British Columbia eyaletinden yapmasından kaynaklanmaktadır.

Enerji ve Petrol:

Mayıs ayında yurtiçi enerji elektrik ve doğalgaz fiyatlarında bir artışa gidilmeyen; pompa fiyatları genelde sabit bir seyir izledi. Petrol fiyatlarının ve döviz kurunun Mayıs ayında pompa fiyatlarına etkisi Motorin için %0.16 artış olarak görüldü. K95 Benzin fiyatları ise aynı seviyede ayı kapattı. AA haberine göre, ABD Enerji Enformasyon İdaresi (EIA), bu yıl ve gelecek yıllara ilişkin petrol fiyatı tahminlerini revize etti. EIA'nın "Mayıs 2019 Kısa Dönem Enerji Görünümü Raporu"nda, bu yıl Brent tipi ham petrolün ortalama varil fiyatının 70 dolar olmasının öngörüldüğü belirtildi. EIA'nın nisan ayı raporunda bu yıl Brent petrolün varil fiyatının 65 dolar olacağı tahmin edilmişti. Ayrıca, Brent tipi ham petrolün gelecek yıla ilişkin varil fiyatı beklentisi de 62 dolardan 67 dolara yükseltildi. Raporunda, Venezuela ve İran'daki üretim kesintilerinin fiyat revizyonunda etkili olduğu ifade edilirken, Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü'nün (OPEC) toplam günlük ortalama ham petrol üretimini bu yıl 30.3 milyon varile, gelecek yıl ise 29.8 milyon varile gerilemesinin öngörüldüğü kaydedildi. Diğer yandan Haziran ayı başında, ABD Başkanı Trump'ın Çin ve Meksika için ek gümrük vergisi kararları petrol fiyatlarındaki düşüşü tetikledi. Brent petrolün varil fiyatı bir günde %5.7 düşüşle 61,5 dolara kadar geriledi. Bir günlük kayıp 3 dolar oldu. Bu şekilde Brent petrolünün fiyatı 30 Nisan'dan itibaren %11, WTI ham petrolün %14 düşmüş oldu. Uzmanlar, bu düşüş temposu sürerse petrol fiyatının haftaya 60 doların altına inebileceğini, ardından rublenin de 67-70 dolara çıkabileceğini öngörüyor. TimeTürk.com haberine göre; Petroldeki düşüşün başlıca nedeninin ABD-Çin arasında ticaret savaşının devam etmesi olduğu, ABD'nin Meksika ve AB karşıtı politikalarının piyasalarda yarattığı gerginliğin de petrol piyasasını etkilediğine dikkat çekiliyor. Diğer yandan analistler, Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü'nün (OPEC) Rusya ile petrol üretimini kısmaya yönelik anlaşmasının büyük ihtimalle uzatılacağını ve bunun da petrol fiyatının çok daha aşağılara inmesini önüne geçeceğini tahmin ediyor. OPEC ülkeleri ile Rusya'nın üretimde ciddi artış gitmesinin varil fiyatını 40 dolara kadar indirebileceği öngörülmüyor. Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin, dün yaptığı açıklamada, Rusya'nın bütçesinin petrolde varil başına 40 dolarlık fiyata göre belirlendiğini, 60-65 dolarlık fiyatın kendileri için "memnun edici" olduğunu söylemişti.

Döviz Kurları:

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), Mayıs tarihli Beklenti Anketine göre 2019 yılı sonu döviz kuru (ABD Doları/TL) beklentisi bir önceki anket dönemine göre 6.20 TL iken, bu anket döneminde 6.43 TL olmuştur. 12 ay sonrası döviz kuru beklentisi ise aynı anket dönemlerinde sırasıyla 6.430 TL ve 6.68 TL olarak gerçekleşmiştir. Commerzbank'ın Mayıs ayı kur tahminine göre, Merkez Bankası'nın döviz rezervlerine dair haberler de yükselişte tetikleyici oldu. Kurdaki yükselişin büyük kısmı eski hikayelerden kaynaklanıyor. Seçimin iptal kararının etkisi %10 -15 olmuştur. Bu sadece kurda yükselişi ivmelendirdi. Dolar güçlendiği, TL değer kaybettiği zaman TCMB'nin birşey yapmayacağı düşünülüyor. Bu yüzden de bir spiralin içine giriyor. Eşer enflasyon öngörülerinde aylarda baz etkisiyle iyileşirse kur bir noktada 6 - 6.25 aralığında istikrarı kavuşabilir. Manulife Varlık Yönetimi Stratejisti kurda yıl sonuna kadar oynaklığın devam edebileceğini ama toparlanma olabileceğini belirterek "5.80 seviyesine doğru bir çökme olabilir" yorumunu yaptı. EUR/USD paritesi için Citibank'ın Mayıs ayındaki tahmini 0-3 ay için 1.12, 6-12 ay için 1.16 ve uzun vadede 1.30 olarak açıklandı. Citibank'a göre güçlü bir cari işler dengesi ve borç çıkışları, orta vadede EUR'yu destekleyebilir.

Yurtiçi Fiyat ve Maliyet Endeksleri:

Yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE), 2019 yılı Mayıs ayında bir önceki aya göre %2,67, bir önceki yılın Aralık ayına göre %7,99, bir önceki yılın aynı ayına göre %28,71 ve on iki aylık ortalamalara göre %32,85 artış gösterdi. Sanayinin dört sektörünün bir önceki aya göre değişimleri; madencilik ve taşocaklığı sektöründe %1,87, imalat sanayi sektöründe %2,87, elektrik, gaz üretimi ve dağıtım sektöründe %1 artış, su temini sektöründe %2,51 düşüş olarak gerçekleşti. Bir önceki aya göre en fazla artış; %10,27 ile tütün ürünleri, %7,08 ile ham petrol ve doğal gaz, %6,57 ile kok ve rafine petrol ürünleri olarak gerçekleşti. Buna karşılık mobilya %3,05, su temini %2,51, gıyım eşyası %0,48 ile bir önceki aya göre azalan alt sektörler oldu. Ana sanayi grupları sınıflamasına göre 2019 yılı Mayıs ayında aylık en fazla artış dayanaksız tüketim malında ve yıllık en fazla artış enerjide gerçekleşti. Ülkelerin içinde üretim yapılarak yurt dışına ihraç edilen malın üretici fiyatlarındaki değişimi ölçen yurt dışı üretici fiyat endeksi (YD-ÜFE), 2019 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre %4,93, bir önceki yılın Aralık ayına göre %8,54, bir önceki yılın aynı ayına göre %33,43 ve on iki aylık ortalamalara göre %40,62 artış gösterdi. Sanayinin iki sektörünün bir önceki aya göre değişimleri; madencilik ve taşocaklığı sektöründe %4,71, imalat sanayi sektöründe ise %4,93 artış olarak gerçekleşti. Bir önceki aya göre en fazla artış; %17,81 ile kok ve rafine petrol ürünleri, %6,19 ile kimyasallar ve kimyasal ürünler, %5,59 ile mobilya sektöründe gerçekleşti. Ana sanayi grupları sınıflamasına göre 2019 yılı Nisan ayında en fazla aylık ve en fazla yıllık artış enerji mallarında gerçekleşti.

Barbaros Demirci

Danışman

2018 Yılında ISO - İstanbul Sanayi Odası Sıralamasında İlk 500 Firma İçine Giren Plastik Firmalarının Değerlendirmesi

Değerlendirme, "ISO-Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2018 Özel Sayısındaki veriler ve Endüstriyel Kodlar Anahtarında tarif edilen ve NACE: 22- ISIC Rev. 2'de 356 kod no'lu "Başka Yerde Sınıflandırılmayan Plastik Ürünleri Sanayi" altındaki firmaların performansları baz alınarak yapılmıştır. Plastik sektöründe de faaliyet gösteriyor olmasına rağmen Endüstriyel Kodlar Anahtarında tarif edilen değişik NACE kodlarında yer alan firmalar bu değerlendirmenin dışında bırakılmıştır.

2013 yılında 15 plastik firmasının ISO sıralamasında ilk 500'e girdiği ve bu sayının 2014 - 2016 yıllarında 14 olarak gerçekleştiği ve 2017 yılında 16'ya çıktıktan sonra 2018'de tekrar 14'e indiği görülmektedir.

ISO sıralamasında ilk 500'e giren imalat sanayii firmaları, 2018 yılında 2017 yılına kıyasla tüm göstergelerde pozitif performans sağlamıştır.

İlk 500'e giren plastik firmaları ise 2018 yılında 2017 yılına kıyasla ihracat dışında tüm göstergelerde pozitif performans göstermiştir.

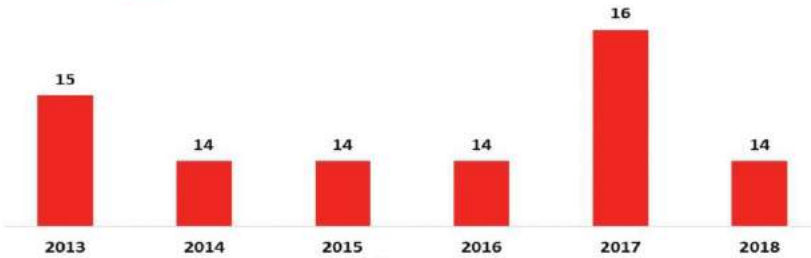
2018 yılında ilk 500 firma içine giren 14 plastik firmasının, 2017 yılına kıyasla ve cari fiyatlarla toplam bazda; üretimden satışlar %27,8 net satış hasılatları %30,5 brüt katma değerleri %61,1 öz sermayeleri %33,6 net aktifleri %23,2 dönem karları %296,9 ve çalışan sayıları %7,4 artarken ihracatları %3,7 gerilemiştir.

2018 Yılında ISO Sıralamasında İlk 500'e Giren Plastik Firmaları

2018 Sırası	Firma Adı
83	Köksan Pet ve Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
145	Koroza Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
190	Naksan Plastik ve Enerji San. ve Tic. A.Ş.
213	Ege Profil Tic. ve San. A.Ş.
214	Polibak Plastik Film San. ve Tic. A.Ş.
217	Süper Film Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
239	Adopen Plastik ve İnşaat Sanayi A.Ş.
279	Elif Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
289	Vatan Plastik San. ve Tic. A.Ş.
339	Form Sünger ve Yatak San. Tic. A.Ş.
375	Greif FPS Turkey Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
416	Georg Fischer Hakan Plastik Boru ve Profil San. Tic. A.Ş.
422	Kalde Klima Orta Basınç Fittings ve Valf Sanayi A.Ş.
498	Teknika Plast Teknik Kalıp Plastik San. ve Tic. A.Ş.

Kaynak: ISO 2018 / İlk 500 Büyük Sanayi Kuruluşu

ISO Sıralamasında İlk 500'e Giren Plastik Firma Sayısı

Kaynak: ISO 2018 / İlk 500 Büyük Sanayi Kuruluşu

Plastik Sektöründe İlk 500'e Giren Firmaların Performans Değişimleri (2018 / 2017) Milyon TL

	Plastik Sektörü		ISO İLK 500		Performans Değişimi (%)	
	2017	2018	2017	2018	Plastik Sektörü	ISO İLK 500
Üretimden Satışlar (Net)	9.435	12.060	652.712	878.035	27,8	34,5
Satış Hasılatı (Net)	10.364	13.521	735.718	987.028	30,5	34,2
Brüt Katma Değer	694	1.118	218.687	230.213	61,1	5,3
Öz Sermaye	1.243	1.661	263.286	289.840	33,6	10,1
Net Aktifler	4.517	5.567	710.518	879.394	23,2	23,8
Dönem Karı (Vergi Öncesi)	131	520	58.879	63.528	296,9	7,9
İhracat (1.000 \$)	487	469	64.484	71.774	-3,7	11,3
Çalışan Sayısı (Kişi)	7.100	7.622	674.320	690.704	7,4	2,4

Kaynak: ISO 2018 / 500 Büyük Sanayi Kuruluşu

Devamı sayfa 102'de

Sayfa 100'ün devamı

Barbaros Demirci, PAGEV Danışmanı

2017 yılında İSO sıralamasında ilk 500 içine giren 14 plastik firması, toplam plastik mamul sektör üretiminin dolar bazında %7'sini, toplam plastik mamul ihracatının da %10,2'sini gerçekleştiren, 2018 yılında toplam sektör üretimi içindeki payları %7,3'e toplam sektör ihracatı içindeki payları da %11,2'ye çıkarmıştır.

2018 yılında 2017 yılına kıyasla dolar bazında plastik sektörünün toplam üretim değeri %6,8 İSO sıralamasında ilk 500'e giren plastik firmalarının toplam üretim değeri ise %3,0 gerilemiştir. Diğer taraftan aynı dönemde sektörün toplam ihracatı %11,1 artarken İSO sıralamasında ilk 500'e giren plastik firmalarının ihracatı % 9,5 artış göstermiştir.

İSO sıralamasında ilk 500'e giren plastik firmalarının paylarının %7 düzeyinde olması, plastik sektöründe KOBİ düzeyindeki firmaların toplam sektör üretiminden ve ihracatından %90'ın üzerinde pay aldıklarını göstermektedir.

Plastik sektöründe faaliyet gösteren ve İSO sıralamasında ilk 500 arasına giren plastik firmalarının 2018 yılında, 2017 yılına kıyasla İSO 500 büyük firma içindeki payları şu şekilde gerçekleşmiştir;

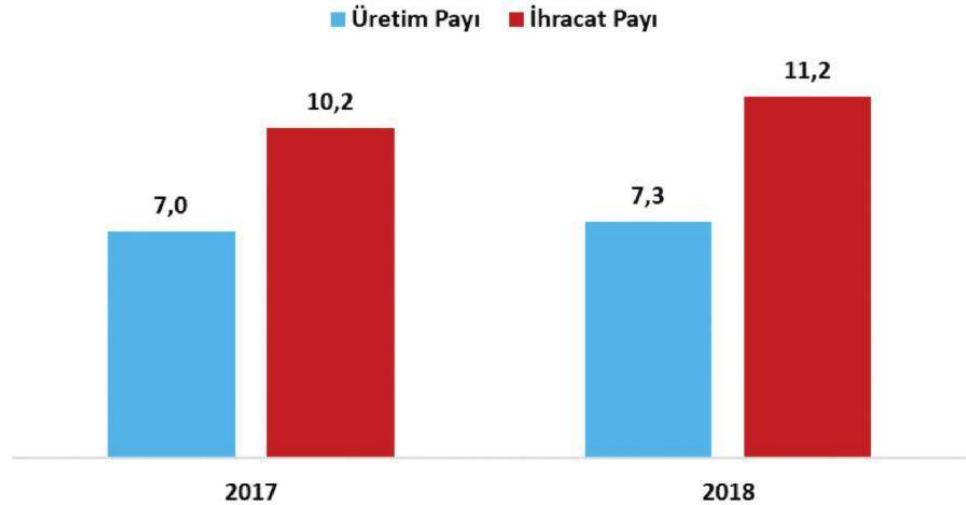
- Üretimden satışlar payı %1,4 düzeyinde kalmış,
- Net satış hasılatları payı %1'den % 1,4'e çıkmış,
- Yaratılan brüt katma değer payı %03'den 0,5'e çıkmış,
- Öz sermaye toplamalarının payı %0,4'den 0,6'ya çıkmış,
- Net aktifler toplamının payı %0,5'den %0,6'ya çıkmış,
- Vergi öncesi dönem karı payı %0,1'den %0,8'e yükselmiş,
- İhracat toplamının payı %0,7 düzeyinde kalmış,
- Ücretle çalışanlar toplamının payı %0,8'den % 1,1'e yükselmiştir.

Plastik Sektöründe İlk 500'e Giren Firmaların Dolar Bazında Toplam Plastik Sektörü İçindeki Payları (Milyon \$)

	2017	2018	% Artış
Sektörün Toplam Üretim Değeri	36.793	34.289	-6,8
İlk 500'e Giren Plastik Firmaların Toplam Üretimleri	2.585	2.507	-3,0
İlk 500'e Giren Firmaların Toplam Sektör Üretimindeki Payı (%)	7,0	7,3	3,9
Sektörün Toplam Ürün İhracatı (Hammadde hariç)	4.340	4.823	11,1
İlk 500'e Giren Firmaların Toplam Ürün İhracatı (Hammadde Hariç)	444	469	5,6
İlk 500'e Giren Firmaların Toplam Sektör Ürün İhracatındaki Payı (%)	10,2	11,2	9,5

Kaynak: ISO 2018 / 500 Büyük Sanayi Kuruluşu

İSO Sıralamasında İlk 500'e Giren Firmaların Toplam Sektör İçindeki Payları (%)

Kaynak: ISO 2018 / 500 Büyük Sanayi Kuruluşu

Plastik Sektöründe İlk 500'e Giren Firmaların İmalat Sanayii İlk 500 Firma İçindeki Payları (%)

	2017	2018
Üretimden Satışlar (Net)	1,4	1,4
Satış Hasılatı (Net)	1,0	1,4
Brüt Katma Değer	0,3	0,5
Öz Sermaye	0,4	0,6
Net Aktifler	0,5	0,6
Dönem Karı (Vergi Öncesi)	0,1	0,8
İhracat (1.000 \$)	0,7	0,7
Çalışan Sayısı (Kişi)	0,8	1,1

Kaynak: ISO 2018 / 500 Büyük Sanayi Kuruluşu

ISO, "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2018" Araştırmasını Açıkladı

Istanbul Sanayi Odası'nın (ISO) yarım asrı deviren ve sanayi sektörünün en değerli verilerini oluşturan "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırmasına göre 2018 yılının zirvesinde 79 milyar TL'lik üretimden satışları ile yine TÜPRAŞ yer aldı. Listede Ford Otomotiv 31 milyar TL'lik üretimden satışlarıyla ikinciliğini, Toyota Otomotiv de 23,6 milyar TL üretimden satışlarıyla üçüncülüğünü korudu.

ISO 500 kuruluşlarının ihracatta kaydettiği yüzde 11'lik artışın yanında, yaratılan katma değerde yüksek teknoloji yoğunluklu sanayilerin payının ve Ar-Ge yapan firmaların sayısının artması umut

verici oldu. **ISO 500** şirketlerinin finansman maliyetlerinin ise önceki yıllarda olduğu gibi sorun olmaya devam ettiği görüldü.

ISO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan: "Türk sanayisi en zor şartlarda dahi kendi ana faaliyetinde sahip olduğu birikim ve dayanıklılık gücüyle üretimini başarıyla sürdürüyor. Üretim ekonomisinin ve ona verilen desteğin her geçen gün daha da nitelikli bir konuma gelmesiyle finansal tablolarındaki görüntü de orta vadede pozitifte dönecektir."

Istanbul Sanayi Odası'nın (ISO) 1968 yılından bu yana aralıksız gerçekleştirdiği ve sektör için en değerli verileri oluşturan "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2018" araştırmasının sonuçları açıklandı. Düzenlenen basın toplantısında **ISO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, ISO Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı İrfan Özhamaratlı** tarafından

açıklanan "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu" araştırmasına göre, 2018 yılında da en fazla ihracat yapan ilk üç kuruluş otomotiv sektörü firmalarından oluştu. Buna göre 2018 yılında sanayinin zirvesinde 79 milyar TL'lik üretimden satışları ile yine TÜPRAŞ yer aldı. Listede Ford Otomotiv 31 milyar TL'lik üretimden satışlarıyla ikinciliğini, Toyota Otomotiv de 23,6 milyar TL üretimden satışlarıyla üçüncülüğünü korudu.

Sanayi sektörü başta olmak üzere Türkiye ekonomisinin büyümesinden yatırım iklimine, ihracatından finansmana kadar birçok alandan bilgiler içeren araştırmaya göre, Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu'nun 2017 yılında 652,7 milyar TL olan üretimden net satışları 2018 yılında yüzde 34,5 gibi yüksek bir büyüme performansıyla 878 milyar TL'ye çıktı. Bu hızlı büyümede, fiyat artışlarının yanı sıra döviz kurlarındaki yükselmenin ihracat

gelirlerinde yarattığı artış da belirleyici rol oynadı. Üretimden satışlarda 2018 yılında da reel büyüme eğilimi devam etmekle birlikte yüzde 11,8'e geriledi ve 2017 yılında yüzde 19 olan reel büyümenin altında kaldı.

İlk 50'de yer alan kuruluşların toplam üretimden satışları içinde aldıkları pay 2017 yılında yüzde 50,2 iken 2018 yılında yüzde 50,6'ya yükseldi. Bu artış, ilk 50 kuruluşun üretimden satışlarının diğer 450 kuruluşun üretimden satışlarından bir ölçüde hızlı büyüdüğünü gösterdi. **ISO 500**'ün faaliyet kan oranı 2018 yılında 1,3 puan iyileşerek yüzde 10,9'a yükseldi. Toplam faaliyet kanı mutlak büyüklüğü 2017 yılında 70,6 milyar TL iken 2018'de yüzde 52,7 artışla 107,8 milyar TL seviyesinde gerçekleşti. Faaliyet karlarındaki artış, satış maliyetlerinin ve faaliyet giderlerinin net satışlara göre daha düşük hızda artmış olmasından kaynaklandı.

"Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2018"

2018 Sıra No	2017 Sıra No	Kuruluşlar
1	1	TÜPRAŞ-Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.
2	2	Ford Otomotiv Sanayi A.Ş.
3	3	Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş.
4	5	Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş.
5	4	TOFAŞ Türk Otomobil Fabrikası A.Ş.
6	6	Arçelik A.Ş.
7	7	İskenderun Demir ve Çelik A.Ş.
8	8	Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş.
9	9	İçdaş Çelik Enerji Tersane ve Ulaştırma Sanayi A.Ş.
10	10	Hyundai Assan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.
11	14	Çolakoğlu Metalurji A.Ş.
12	12	Mercedes-Benz Türk A.Ş.
13	13	PETKİM Petrokimya Holding A.Ş.
14	15	Vestel Elektronik San. ve Tic. A.Ş.
15	20	Aselsan Elektronik San. ve Tic. A.Ş.
17	17	BŞH Ev Aletleri San. ve Tic. A.Ş.
19	22	Borçelik Çelik San. Tic. A.Ş.
20	19	Tosçelik Profil ve Sac Endüstrisi A.Ş.
21	23	Vestel Beyaz Eşya San. ve Tic. A.Ş.
22	28	TUSAŞ-Türk Havacılık ve Uzay Sanayii A.Ş.
23	24	KARDEMİR Karabük Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.
24	30	Er-Bakır Elektrolitik Bakır Mamulleri A.Ş.
26	26	Sarkuysan Elektrolitik Bakır San. ve Tic. A.Ş.
28	27	Bosch San. ve Tic. A.Ş.
29	36	Eren Enerji Elektrik Üretim A.Ş.
30	33	Kroman Çelik Sanayi A.Ş.
32	38	Assan Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.
34	41	Baştuğ Metalurji Sanayi A.Ş.
35	35	Yücel Boru ve Profil Endüstrisi A.Ş.
36	47	İzmir Demir Çelik Sanayi A.Ş.
43	55	Diler Demir Çelik Endüstri ve Ticaret A.Ş.

2018 Sıra No	2017 Sıra No	Kuruluşlar
48	29	Türk Traktör ve Ziraat Makineleri A.Ş.
49	87	Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.
52	62	Borusan Mannesmann Boru San. ve Tic. A.Ş.
54	61	Kaptan Demir Çelik Endüstrisi ve Ticaret A.Ş.
55	46	MMK Metalurji San. Tic. ve Liman İşletmeciliği A.Ş.
56	56	BRISA Bridgestone Sabancı Lastik San. ve Tic. A.Ş.
61	79	BMC Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.
62	72	ASAŞ Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.
64	66	Yazıcı Demir Çelik Sanayi ve Turizm Ticaret A.Ş.
66	60	Honda Türkiye A.Ş.
67	70	Erdemir Çelik Servis Merkezi San. ve Tic. A.Ş.
68	74	Yeşilyurt Demir Çelik End. ve Liman İşlet. Ltd. Şti.
69	84	MAN Türkiye A.Ş.
72	-	Tosyalı Toyo Çelik A.Ş.
73	83	Bosch Termoteknik Isıtma ve Klima San. Tic. A.Ş.
74	-	Posco Assan TST Çelik Sanayi A.Ş.
75	80	Koç Metalurji A.Ş.
78	86	Ekinciler Demir ve Çelik Sanayi A.Ş.
81	90	Tatmetal Çelik San. ve Tic. A.Ş.
87	88	Goodyear Lastikleri T.A.Ş.
88	145	Atakaş Çelik San. ve Tic. A.Ş.
89	114	Asil Çelik San. ve Tic. A.Ş.
90	110	Atlas Enerji Üretim A.Ş.
99	94	Autoliv Cankor Otomotiv Emniyet Sis. San. ve Tic. A.Ş.
101	127	Özkan Demir Çelik Sanayi A.Ş.
103	155	Kocaer Haddecilik San. ve Tic. A.Ş.
105	82	HES Hacılar Elektrik San. ve Tic. A.Ş.
110	107	Tosyalı Filmaşin ve İnşaat Demir Üretim Sanayi A.Ş.
114	115	Maxdon İnci Jant Sanayi A.Ş.
115	129	Tusaş Motor Sanayi A.Ş.
122	98	Trakya Cam Sanayi A.Ş.

Sayfa 22'nin devamı

"Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2018"

2018 Sıra No	2017 Sıra No	Kuruluşlar
123	143	Federal Mogul Powertrain Otomotiv A.Ş.
124	123	Beyçelik Gestamp Otomotiv Sanayi A.Ş.
130	106	Betek Boya ve Kimya Sanayi A.Ş.
131	109	Ravago Petrokimya Üretim A.Ş.
132	108	Whirlpool Beyaz Eşya San. ve Tic. A.Ş.
135	168	Karsan Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.
136	195	Net Haddecilik San. ve Tic. Ltd. Şti.
147	148	Türk Prysmian Kablo ve Sistemleri A.Ş.
155	189	Norm Cıvata San. ve Tic. A.Ş.
157	130	Hema Endüstri A.Ş.
159	133	Öznur Kablo San. ve Tic. A.Ş.
160	152	Döktaş Dökümcülük Tic. ve San. A.Ş.
167	178	Seval Kablo Aydınlatma Cih. İth. İhr. San. ve Tic. A.Ş.
168	150	İmbat Madencilik Enerji Turizm San. ve Tic. A.Ş.
169	233	Gümüşdoğa Su Ürünleri Üretim İhracat ve İthalat A.Ş.
170	157	Toyota Boshoku Türkiye Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.
171	194	Progida Tarım Ürünleri San. ve Tic. A.Ş.
172	163	Haşçelik Kablo San. ve Tic. A.Ş.
174	210	Mega Metal San. ve Tic. A.Ş.
175	184	Tosyalı Demir Çelik Sanayi A.Ş.
176	169	CMS Jant ve Makina Sanayii A.Ş.
183	166	Mutlu Akü ve Malzemeleri Sanayii A.Ş.
184	270	Bosch Rexroth Otomasyon San. ve Tic. A.Ş.
196	173	Assan Hanil Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.
197	118	Delphi Automotive Systems Ltd. Şti.
199	197	Durmazlar Makina San. ve Tic. A.Ş.
200	220	Koçak Farma İlaç ve Kimya Sanayi A.Ş.
201	235	Mescier Demir Çelik San. ve Tic. A.Ş.
202	170	Anadolu Isuzu Otomotiv San. ve Tic. A.Ş.
205	219	Nexans Türkiye Endüstri ve Ticaret A.Ş.
207	265	İnci GS Yuasa Akü San. ve Tic. A.Ş.
210	246	CMS Jant Sanayi A.Ş.
249	250	Farplas Otomotiv A.Ş.
261	-	Mitaş Endüstri San. Tic. A.Ş.
262	386	Tosçelik Spiral Boru Üretim Sanayi A.Ş.
263	274	Coşkunöz Metal Form Makina Endüstri ve Ticaret A.Ş.
272	347	ÇEMTAŞ Çelik Makina San. ve Tic. A.Ş.
274	321	Has Çelik San. ve Tic. A.Ş.
285	285	Arslan Alüminyum A.Ş.
323	417	Ege Endüstri ve Ticaret A.Ş.
324	400	Klimesan Klima San. ve Tic. A.Ş.
325	313	Özer Metal Sanayi A.Ş.
332	338	Şa-Ra Enerji İnşaat Tic. ve San. A.Ş.
334	359	Güney Çelik Hasır ve Demir Mamülleri San. Tic. A.Ş.
335	349	Şahinler Metal San. ve Tic. A.Ş.
338	368	Trakya Döküm San. ve Tic. A.Ş.
361	-	Nursan Kablo Donanımları San. ve Tic. A.Ş.
366	-	Tirsan Kardan San. ve Tic. A.Ş.
367	363	Samet Kalıp ve Madeni Eşya San. ve Tic. A.Ş.
371	426	Öz-Ka Lastik ve Kauçuk San. Tic. A.Ş.
378	373	Flokser Tekstil San. ve Tic. A.Ş.
411	449	Borsan Kablo Elektrik Aydınlatma İnş. San. ve Tic. A.Ş.
412	381	B-Plas Bursa San. ve Tic. A.Ş.
423	438	Konveyör Beyaz Eşya ve Otomotiv Yan San. Tic. A.Ş.
425	424	TÜVASAŞ-Türkiye Vagon Sanayi A.Ş.
433	-	P.M.S. Metal Profil Alüminyum San. ve Tic. A.Ş.
436	-	Emas Makina Sanayi A.Ş.
437	459	Ferro Döküm San. ve Dış Tic. A.Ş.
438	493	Kalibre Boru San. ve Tic. A.Ş.
444	442	Ermetal Otomotiv ve Eşya San. Tic. A.Ş.
451	-	Sangözoğlu Hidrolik Makina ve Kalıp San. ve Tic. A.Ş.
468	-	Jantsa Jant San. ve Tic. A.Ş.
479	-	Özyaşar Tel ve Galvanizleme Sanayi A.Ş.
482	-	Erkunt Sanayi A.Ş.
483	-	Ateş Çelik İnşaat Taahhüt Proje Müh. San. ve Tic. A.Ş.
493	-	Kanca El Aletleri Dövme Çelik ve Makina Sanayii A.Ş.
494	-	Arma Filtre Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.

SUBCON TURKEY'in okuyucu profiline uyan sektördeki şirketler seçilmiştir / listelenmiştir.